

A bírálóbizottság értékelése

I. A dolgozat az utóbbi néhány évben eltérő intenzitással folyó, elsősorban a mentesítési rendszer 2004-es reformját követően megindult tudományos diskurzus fontos elemét képezi, annak kritikai összegzését nyújtja. A Jelölt a versenykorlátozó megállapodások egyik legaktuálisabb kérdését, a versenyellenes célzat és hatás fogalmait részletesen elemzi.

A Jelölt európai és nemzetközi szinten is olyan aktuális témát választott, amely kapcsán előremutató, a jogtudomány szempontjából jelentős, s a gyakorlat számára is megfontolandó megállapításokat tett. A Jelölt kiválóan alkalmazza a jogösszehasonlító és a jog közgazdaságtani elemzésének kutatási módszereit.

II. A Jelölt tézise szerint sem az EU, sem a magyar versenyjog nem tudta konzisztens módon elhatárolni egymástól az általános kartelltilalom és a mentesülés vonatkozásában vizsgálendő szempontokat és érvényesítendő szabályozási célokat. Javaslatl is előáll, mely szerint az általános kartelltilalom a versenyt mint folyamatot, míg a mentesülés a társadalmi többletet védi. Ugyanis a Jelölt szerint vannak olyan esetek, amikor az együttműködés társadalmi értelemben hatékonyabb, mint a versengés: az általános tilalom tartalmaz egy észszerűségi szabályt (lényegében iratlan kivételeket), másodrészt a tilalom a megállapodás versengésre (a versenyre mint piaci mechanizmusra vagy folyamatra) gyakorolt hatásait vizsgálja, harmadrészt a mentesség azon hatékonysági előnyök vizsgálatáról szól, melyeket együttműködéssel lehet elérni. A dolgozat újdonsága abban áll e téren, hogy kifejezetten e kérdésekre koncentrálván, átfogó gondolati keretbe helyezve tárgyalja e problémakört, amely jól egészül ki a cél/hatás dilemmával.

A versenyellenes cél kapcsán nagy figyelmet szentel az EU-s versenyjogi fogalom cseppfolyósodásának (a versenyellenes célú megállapodások listájának bővülése). A célzat fogalmi kereteinek fellazulása a Jelölt szerint súlyosan károsítja a kartelljog „dogmatikai szerkezetének konzisztenciáját”. Álláspontja szerint a versenyellenes célú megállapodások listája kizárólag nevesített kategóriákból szabad, hogy álljon. Helyénvaló a Jelölt azon meglátása, hogy különbséget kellene tenni a megállapodás szerződéses/üzleti, illetve piaci kontextusának vizsgálata között. Helyesen mutat rá a Jelölt, mennyire más az üzleti kontextusa egy közös értékesítésnek vagy szabadalomhoz kötődő megállapodásnak, mint egy titkolt kartellnek.

A Jelölt rámutat arra, hogy a versenyellenes cél fogalmának értelmezése a magyar versenyjogban sohasem volt teljes mértékben koherens. A magyar bírói gyakorlat a Jelölt szerint szigorú követelményrendszert épített fel a versenyellenes hatás megállapíthatósága vonatkozásában.

A Jelölt végső soron azon az állásponton van, hogy a cél és hatás közötti bináris különbségtétel nem is tükrözheti vissza az egyes megállapodások közgazdasági összefüggéseit és gazdasági versennyel kapcsolatos kockázatait. A Jelölt szerint a kartelltilalmi szabály szerkezete nem zárja ki ezt a csúszóskála szerinti megközelítést, a joggyakorlat a versenyellenes cél cseppfolyósításával éppen erre a dilemmára reagál. A Jelölt joggal állítja, hogy a csúszóskála szerinti megközelítésnek legitim szerepe van a versenyjogi elemzésben, azonban kizárólag a hatásvizsgálat körében.

III. A disszertáció jelentős hozzájárulás a kartelljog dogmatikájának kidolgozásához.

A Jelölt a neki feltett kérdésekre kimerítő és színvonalas válaszokat adott.